

НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ
ПРИВАТНОГО ПРАВА І ПІДПРИЄМНИЦТВА
ІМЕНІ АКАДЕМІКА Ф. Г. БУРЧАКА
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ПРАВОВИХ НАУК УКРАЇНИ

Правозастосування законодавчих новел господарського права та господарського процесу

Збірник матеріалів
Науково-практичного круглого столу
(м. Київ, 27 березня 2026 року)

Київ – 2026

УДК 346.6

П-12

Рекомендовано до друку Вченою радою Науково-дослідного інституту приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака Національної академії правових наук України (протокол № 6 від 24 червня 2026 р.)

Правозастосування законодавчих новел господарського права та господарського процесу [Електронний ресурс]: збірник матеріалів Науково-практичного круглого столу (м. Київ, 27 березня 2026 р.) / упорядник Полюхович В.І. . К.: Електрон. текст. дані. НДІ приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України, 2026. 149 с.

У збірнику представлені наукові доповіді учасників Науково-практичного круглого столу - першого форуму «Лабіринт кредиторів. Всеспільність банкрутства: господарські, цивільні, адміністративні та кримінальні аспекти», який відбувся 27 березня 2026 р. у Науково-дослідному інституті приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака Національної академії правових наук України. Тематика доповідей учасників стосується широкого кола теоретичних та практичних проблем правового забезпечення господарської діяльності в умовах набрання чинності Законом України «Про особливості регулювання діяльності юридичних осіб окремих організаційно-правових форм у перехідний період та об'єднань юридичних осіб» від 9 січня 2025 року № 4196-ІХ та змін в правозастосуванні та юрисдикційній діяльності господарських судів. Учасники обговорили особливості діяльності суб'єктів господарювання в нових умовах правового регулювання. Запропоновано нові напрями розвитку господарського законодавства.

Збірник зацікавить наукових і науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів і наукових установ, докторантів та аспірантів, студентів, які вивчають актуальні проблеми господарського права та процесу, а також суддів, адвокатів та всіх практикуючих юристів.

Матеріали доповідей подано в авторській редакції. Організаційний комітет не несе відповідальності за зміст публікацій, їх відповідність до вимог законодавства і за порушення авторських прав.

ISBN 978-617-8084-61-5

© Автори, 2026

© Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України, 2026

Гевко Володимир Львович,

*доктор філософії у галузі права, старший науковий співробітник
Лабораторії корпоративного права імені академіка Володимира Луця Науково-
дослідного інституту приватного права і підприємництва імені академіка
Ф. Г. Бурчака Національної академії правових наук України, викладач
Національної школи суддів України, доцент кафедри правознавства
Міжрегіональної Академії управління персоналом,
ORCID: 0000-0003-2716-8113*

ПРАВОВИЙ СТАТУС УПОВНОВАЖЕНОЇ ОСОБИ ЗАСНОВНИКІВ (УЧАСНИКІВ, АКЦІОНЕРІВ) БОРЖНИКА У СПРАВІ ПРО БАНКРУТСТВО

*«Найбільший банкрут у цьому світі людина,
котра втратила свій життєвий ентузіазм»
Метью Арнолд*

У сучасний період у науковій доктрині та правозастосовній практиці спостерігається підвищена увага до дослідження й нормативного вдосконалення правового статусу такої специфічної фігури у процедурі банкрутства, як «уповноважена особа засновників (учасників, акціонерів)» боржника.

У науковій літературі та правозастосовній практиці здійснюється комплексний аналіз і тривають дискусії щодо низки проблемних питань, пов'язаних із процесуальним становищем уповноваженої особи засновників (учасників, акціонерів) боржника у справах про банкрутство. Зокрема, предметом наукового осмислення є питання щодо характеру та підстав її участі у відповідних провадженнях, у тому числі в межах позовного провадження, пов'язаного зі справою про банкрутство. Особливої уваги набуває з'ясування того, чи виступає така особа як фізична особа та/або адвокат (представник), який діє в інтересах засновника (учасника, акціонера) боржника у розумінні статті 58 Господарського процесуального кодексу України, чи ж вона наділена

самостійним процесуальним статусом як окремий суб'єкт провадження у справі про банкрутство як учасник у справі, визначений абз. 30 ч. 1 статті 1 Кодексу України з процедур банкрутства. Окремим дискусійним аспектом є трансформація її процесуального статусу у випадку, коли вона бере участь у спірних правовідносинах як сторона у справі, зокрема позивач, у спорі, що розглядається за правилами позовного провадження відповідно до ст. 7 Кодексу України з процедур банкрутства в межах справи про банкрутство.

Відповідно до статті 1 КузПБ уповноважена особа засновників (учасників, акціонерів) боржника - особа, уповноважена вищим органом управління боржника представляти інтереси засновників під час провадження у справі про банкрутство з правом дорадчого голосу; уповноважена особа засновників (учасників, акціонерів) боржника – особа, уповноважена вищим органом управління боржника представляти інтереси засновників під час провадження у справі про банкрутство з правом дорадчого голосу або у процедурі превентивної реструктуризації [1].

Як правило, Верховний Суд дотримується позиції, за якої уповноважена особа вправі представляти інтереси засновників (учасників, акціонерів) у справі про банкрутство. Так, у справі 910/2217/23 (постанова від 09.07.2024) суд зазначає таке [2].

У справах про банкрутство склад учасників справи визначається КУзПБ, яким замінено Закон України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом" (частина п'ята статті 41 ГПК України).

Засновники (учасники, акціонери) боржника як власники корпоративних прав (частки у статутному капіталі (майні), акцій, права на вклад до статутного капіталу) з моменту відкриття провадження у справі про банкрутство за загальним правилом не беруть у ній безпосередньої участі, проте не втрачають корпоративних прав та інтересів у цій справі, в тому рахунку через субсидіарну відповідальність, а також, зокрема стосовно відновлення платоспроможності боржника або отримання майна, що залишилося після задоволення вимог кредиторів та ліквідації банкрута. Тобто, корпоративні права засновників

(учасників, акціонерів) боржника внаслідок відкриття провадження у справі про банкрутство не припиняються, а лише набувають окремих обмежень у реалізації, а їх інтереси у такій справі в силу приписів КУЗПБ представляє спеціальний суб`єкт - уповноважена особа засновників (учасників, акціонерів) боржника, питання щодо статусу якого детально досліджено нижче.

Справи про банкрутство характеризуються особливим складом учасників, кожен з яких, вступаючи в провадження у такій справі, на різних процедурах, наділяється специфічним обсягом прав і обов`язків, зумовленим характером відносин неспроможності/банкрутства та спрямованістю інтересів (юридичною заінтересованістю) учасника у такому провадженні.

З огляду на те, що правове регулювання статусу учасників у справі про банкрутство регламентовано як нормами ГПК України, так і спеціальним законом - КУЗПБ, зміст правосуб`єктності та особливості процесуального статусу конкретного учасника справи розкриваються шляхом системного тлумачення норм цих законодавчих актів з урахуванням особливостей певної стадії процедури банкрутства.

Також Верховний Суд враховує, що процедура банкрутства за своєю суттю є конкурсним процесом, основною метою якого є пропорційне і справедливе задоволення вимог всієї сукупності кредиторів неплатоспроможного боржника з дотриманням балансу інтересів боржника, кредиторів та інших учасників справи про банкрутство.

У цьому процесі можливість ефективного захисту інтересів власників частки у статутному капіталі боржника пов`язана із своєчасним, у правомірний спосіб визначенням представника їх спільних інтересів у справі про банкрутство - уповноваженої особи засновників (учасників, акціонерів) боржника.

Право на уповноваження такої особи може бути реалізовано вищим органом управління боржника на будь-якій стадії справи про банкрутство, позаяк така правомочність за змістом є спеціальною, виникає саме у зв`язку з відкриттям провадження у справі про банкрутство, безпосередньо не пов`язана

з управління боржником чи розпорядженням його майном, тому не зазнає змін через обмеження (зупинення/припинення) корпоративних прав та повноважень органів управління боржника, що застосовуються у такій справі поетапно відповідно до приписів частин п'ятої, сьомої статті 44, частини четвертої статті 50, частини першої статті 59 КУзПБ.

КУзПБ не регламентує відбору такого представника за суб'єктною ознакою або зв'язками з боржником, тому, за загальними нормами про представництво, усяка наділена повною правосуб'єктністю особа може бути уповноважена рішенням вищого органу управління боржника на представництво інтересів засновників (учасників, акціонерів) у справі про банкрутство.

Стаття 1 КУзПБ в частині уповноваження особи на представництво інтересів засновників (учасників, акціонерів) має бланкетний характер, оскільки відсилає до спеціальних норм, що регламентують прийняття рішень органами управління підприємницьких товариств.

При цьому, в частині першій статті 1 КУзПБ не конкретизовано умови повноважності загальних зборів боржника та не розкрито процесуального статусу уповноваженої особи засновників (учасників, акціонерів) боржника. Тому з'ясування поставлених у цій справі питань потребує тлумачення норм спеціального закону, яким є КУзПБ у взаємозв'язку з положеннями ГПК України, нормами цивільного, господарського в тому числі корпоративного, права.

Разом з тим, зазначена норма КузПБ пов'язує уповноваження особи на представництво інтересів засновників (учасників, акціонерів) боржника саме з рішенням його вищого органу управління, що має визначену нормами корпоративного законодавства форму, зміст та процедуру прийняття.

Так, за змістом статті 34 Закону України "Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю" рішення про уповноваження особи на представництво інтересів учасників (засновників) товариства у справі про банкрутство приймається більшістю голосів усіх учасників товариства, які

мають право голосу з відповідних питань, якщо статутом товариства не встановлена більша кількість голосів для прийняття такого рішення.

На загальних зборах учасників товариства, що проводяться відповідно до частини третьої цієї статті, ведеться протокол, у якому фіксуються перебіг загальних зборів учасників та прийняті рішення. Протокол підписує голова загальних зборів учасників або інша уповноважена зборами особа. Кожен учасник товариства, який взяв участь у загальних зборах учасників, може підписати протокол (частина четверта статті 33 Закону України "Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю").

Статтею 37 Закону України "Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю" визначено, що у товаристві, що має одного учасника, рішення з питань, що належать до компетенції загальних зборів учасників, приймаються таким учасником товариства одноособово та оформлюються письмовим рішенням такого учасника.

Отже, системний аналіз зазначених норм дає підстави для висновку, що таке рішення вищого органу управління боржника, прийняте в регламентованому законом та статутом порядку і оформлене протоколом, є доказом уповноваження особи на представництво інтересів засновників (учасників, акціонерів) боржника перед третіми особами у справі про банкрутство.

Окремо було зауважено, що не існує жодних обмежень у виборі вищим органом управління боржника уповноваженої особи (учасників, акціонерів) боржника ані за суб`єктною ознакою (тільки учасник товариства тощо), ані за процедурою, на якій перебуває справа про банкрутство (розпорядження, санація, ліквідація). При цьому, враховуючи відсутність жодних відповідних обмежень, правомірним є проведення загальних зборів учасників з метою визначення уповноваженої особи учасників під час ліквідаційної процедури.

За наявності у боржника одного учасника (акціонера) він може самостійно здійснювати представництво своїх інтересів у справі про банкрутство або відповідно до приписів статті 37 Закону України "Про товариства з обмеженою

та додатковою відповідальністю" своїм письмовим рішенням уповноважити іншу особу представляти його інтереси в розумінні статті 1 КУзПБ.

Ураховуючи правовий зміст інституту представництва та положення параграфу 2 глави 4 ГПК України, у документі (протоколі, рішенні), яким оформлено рішення вищого органу управління боржника, має бути ідентифіковано особу, уповноважену на представництво інтересів засновників (учасників, акціонерів); зазначено реквізити справи про банкрутство, у якій надано такі повноваження, та застереження щодо обмеження повноважень за умови їх встановлення таким рішенням.

Припинення (втрата) повноважень уповноваженою особою засновників (учасників, акціонерів) боржника відбувається у тих самих формах, що і його набуття: за рішенням вищого органу управління боржника або в разі втрати юридичної сили рішенням про уповноваження цієї особи внаслідок визнання його недійсним (скасування) - за рішенням суду.

Хоч КУзПБ не регламентує особливостей вступу уповноваженої особи засновників (учасників, акціонерів) у справу, в частині першій статті 47 КУзПБ законодавець зазначає стосовно інших учасників провадження у справі про банкрутство про визнання їх такими відповідно до цього Кодексу, отже, передбачає певну процесуальну фіксацію статусу учасника справи про банкрутство та моменту його набуття.

Зі змісту господарських процесуальних правовідносин в цілому і у справах про банкрутство зокрема видається правильним, що за загальним правилом набуття процесуального статусу заінтересованими суб'єктами схвалюється судом за наслідками перевірки підстав його набуття.

З таким підходом погодився Верховний Суд у складі судової палати для розгляду справ про банкрутство в постанові від 16.07.2020 у справі № 910/4475/19 [3], а також у постанові від 20.05.2021 у справі № 910/24368/14 [4], наголосивши, що було б доцільно формалізувати статус наведених учасників у справі про банкрутство шляхом прийняття господарським судом відповідного

судового рішення (ухвали) задля впорядкування процесу здійснення провадження у справі.

У розвиток цієї позиції Верховний Суд (у складі судової палати для розгляду справ про банкрутство) зазначив, що вступ у справу про банкрутство уповноваженої особи засновників (учасників, акціонерів) боржника має відбуватися шляхом подання заяв із процесуальних питань відповідно до статей 169, 170 ГПК України. При цьому уповноважена особа засновників (учасників, акціонерів) боржника має підтвердити підстави представництва доказами в порядку статей 74-79 ГПК України, надавши, зокрема, відповідне рішення, оформлене протоколом вищого органу управління боржника.

Обсяг процесуальних прав уповноваженої особи засновників (учасників, акціонерів) боржника у справі про банкрутство, визначений КУзПБ від 21.10.2019, залежить від змісту рішення вищого органу управління боржника.

Рішення вищого органу управління боржника, яке, зокрема, може мати форму протоколу загальних зборів учасників товариства боржника, є єдиним можливим доказом підтвердження повноважень уповноваженої особи засновників (учасників, акціонерів) боржника. Тому суд, здійснюючи легітимацію відповідного учасника у справі про банкрутство, зобов'язаний надати оцінку відповідному рішенню вищого органу управління боржника щодо його належності (з'ясувати склад учасників та розмір їх часток на момент прийняття відповідного рішення, здійснити перевірку наявності необхідного кворуму під час прийняття відповідного рішення тощо).

Розглядаючи заяву такої особи про вступ у справу, господарський суд перевіряє повноваження представника (уповноваженої особи) засновників (учасників, акціонерів) боржника на участь у справі оформлені протоколом загальних зборів, не вирішуючи питання щодо дійсності/недійсності рішення органу управління товариством в цілому або у відповідній частині.

Отже, набуття уповноваженою особою засновників (учасників, акціонерів) статусу учасника справи про банкрутство має ґрунтуватися на ухвалі суду про залучення такої особи до участі у справі, постановленій в порядку статті 234

ГПК України. Саме з набранням законної сили такою ухвалою уповноважена особа, окрім належних їй спеціальних прав - брати участь з правом дорадчого голосу у зборах кредиторів та роботі комітету кредиторів боржника, наділяється процесуальними правомочностями учасника справи за статтею 42 ГПК України. Таким чином, можливість реалізації повного обсягу процесуальної дієздатності уповноваженою особою засновників (учасників, акціонерів) боржника пов'язана з фактом набуття такою особою статусу учасника справи про банкрутство шляхом постановлення судом ухвали про її залучення до участі у справі за результатами розгляду відповідної заяви такої особи.

Зазначене також дає підстави для висновку, що уповноважена особа засновників (учасників, акціонерів) боржника має право на оскарження судових рішень, постановлених у справі про банкрутство, та у справах, які розглядалися в межах справи про банкрутство, незалежно від того, чи постановлені відповідні судові рішення до чи після призначення такої особи уповноваженою особою, однак за наявності доведення відповідного правового зв'язку між оскаржуваними судовими рішеннями та порушенням інтересів такої особи.

У разі уповноваження особи на представництво інтересів засновників (учасників, акціонерів) боржника після прийняття оскаржуваних цією особою судових рішень остання, як виняток, набуває статусу учасника справи про банкрутство шляхом його схвалення (легітимізації) за наслідком участі цієї особи в судовому засіданні в суді відповідної інстанції.

Слід відмітити, що щодо уповноваженої особи на представництво інтересів засновників (учасників, акціонерів) та її повноважень, а також їх реалізації, виникає ряд актуальних питань у випадку, коли у товаристві існує корпоративний конфлікт між учасниками, акціонерами. Чи буде у такому випадку уповноважена особа добросовісним представником усіх учасників, акціонерів, а чи лише того хто володіє більшим пакетом (мажоритарник) та фактично обрав цю уповноважену особу своїми переважними голосами? Як міноритарним учасникам (акціонерам) запобігти такому «представництву»? Чи

можуть вони самостійно, в окремих випадках, представляти свої інтереси у справі про банкрутство ?

Відповідаючи на дані питання, у даному випадку, слід звернути увагу на іншу справу Верховного Суду № 918/116/23 (постанова від 09.07.2025) [5]

Як зазначено судом, і вбачалось із матеріалів справи, ТОВ у суді доводило, що ухвала Господарського суду першої інстанції у справі порушувала його права, оскільки:

- планом санації передбачалося збільшення статутного капіталу ПАТ шляхом додаткової емісії акцій, в які будуть переведені грошові зобов'язання товариства без здійснення публічної пропозиції, у зв'язку з чим акції товариства будуть отримані кредиторами ПАТ;

- збільшення статутного капіталу ПАТ та емісія акцій порушить інтереси скаржника, як акціонера, що реалізуються через статутний капітал, а саме: інтерес у розподілі акцій відповідно до дійсної вартості вкладів, внесених до капіталу; інтерес у збереженні частки в статутному капіталі (захист частки від розмивання, тобто зменшення її розміру); інтерес у збереженні первісно інвестованого до товариства капіталу, його прирості та отриманні дивідендів;

- збільшення статутного капіталу боржника та емісія акцій зумовить зменшення частки ТОВ і як наслідок зменшення його ролі в управлінні товариством.

Також, і за змістом оскаржуваної ухвали апеляційного суду не вбачалось дослідження судом наведених скаржником доводів та надання їм відповідної правової оцінки.

Так, в оскаржуваній ухвалі судом апеляційної інстанції було наведено порядок, згідно з яким вищий орган управління боржника уповноважує особу на представництво інтересів засновників (учасників, акціонерів) боржника перед третіми особами у справі про банкрутство. При цьому, з посиланням на відповідну практику Верховного Суду, зазначено про відсутність будь-яких обмежень у виборі вищим органом управління боржника такої особи як за

суб'єктною ознакою (тільки учасник товариства тощо), так і за процедурою, на якій перебуває справа про банкрутство (розпорядження, санація, ліквідація).

За висновком апеляційного господарського суду, сам лише факт звернення акціонера товариства боржника не є передумовою для його обов'язкового залучення до участі у справі про банкрутство, оскільки КУЗПБ визначено спеціального суб'єкта для здійснення представництва інтересів засновників (учасників, акціонерів) боржника перед третіми особами у справі про банкрутство.

Як вбачалось з матеріалів справи, ТОВ звернулося з апеляційною скаргою на ухвалу місцевого Господарського суду у справі не як уповноважена особа акціонерів ПАТ, а загальні збори акціонерів вказаного товариства не приймали рішення про уповноваження конкретної особи представляти інтереси акціонерів під час здійснення провадження у справі.

У той же час, поза увагою суду апеляційної інстанції залишено аргументи апеляційної скарги про те, що метою її подання та оскарження ухвали місцевого господарського суду є захист власних корпоративних прав скаржника як акціонера ПАТ, а не юридичної особи загалом чи інтересів всіх акціонерів товариства, оскільки передбачений у плані санації перерозподіл часток у статутному капіталі боржника порушить інтереси ТОВ, що реалізуються ним як акціонером через участь у статутному капіталі ПАТ.

Суд апеляційної інстанції в оскаржуваній ухвалі вірно зазначив про те, що після відкриття провадження у справі про банкрутство боржник перебуває в особливому правовому режимі і норми КУЗПБ мають пріоритет у застосуванні у порівнянні з іншими нормами чинного законодавства.

Стаття 1 КУЗПБ визначає власників (учасників, акціонерів) боржника як заінтересованих осіб стосовно боржника. Згідно з частиною чотирнадцятою статті 39 КУЗПБ з моменту відкриття провадження у справі корпоративні права засновників (учасників, акціонерів) боржника реалізуються з урахуванням обмежень, встановлених цим Кодексом. Крім того, наведена норма статті 1 КУЗПБ передбачає, що до учасників у справі про банкрутство

належить уповноважена особа засновників (учасників, акціонерів) боржника, тобто особа, уповноважена вищим органом управління боржника представляти інтереси засновників під час провадження у справі про банкрутство з правом дорадчого голосу.

За висновком суду апеляційної інстанції саме через уповноважену особу засновників (учасників, акціонерів) боржника засновники (акціонери) боржника можуть реалізувати право на оскарження відповідних судових рішень.

Однак при цьому судом апеляційної інстанції не враховано, що вказаний у КУЗПБ порядок визначення уповноваженої особи засновників (учасників, акціонерів) боржника не передбачає можливості і способу захисту окремим учасником (акціонером) свого корпоративного права на належну йому частку у разі виникнення у справі про банкрутство відповідного корпоративного спору щодо цієї частки.

У даному конкретному випадку, оскаржуючи ухвалу про введення процедури санації та затвердження плану санації боржника, скаржник заперечує ті умови цього плану, які передбачають зміну (зменшення) розміру його (скаржника) частки, тому Суд доходить висновку про те, що скаржник у такий спосіб звернувся за вирішенням корпоративного спору щодо захисту належної йому частки у статутному капіталі боржника.

Наведене не було враховано судом апеляційної інстанції під час розгляду апеляційної скарги ТОВ.

З урахуванням вищевикладеного, колегія суддів вважала передчасним та таким, що не узгоджується з встановленими у цій справі обставинами посилення в оскаржуваній ухвалі суду апеляційної інстанції на практику Верховного Суду, зокрема щодо неможливості акціонеру боржника у справі про банкрутство оскаржувати в апеляційному порядку ухвали суду першої інстанції, якщо такий акціонер не є уповноваженою особою акціонерів боржника (постанови від 16.07.2021 у справі №908/570/20 [3], від 31.08.2021 у справі №916/3619/19 [6], від 09.11.2021 у справі №908/2472/20[7]).

Наведені судові рішення хоча й прийнято судом касаційної інстанції за подібним суб'єктним складом учасників, але за інших фактичних обставин та предмету спору, а також за інших поданих сторонами й оцінених судами доказів, у залежності від яких (обставин і доказів) прийнято відповідне судове рішення.

Також, колегія суддів вважала необґрунтованим висновок суду апеляційної інстанції про те, що мотивувальна та резолютивна частини ухвали місцевого Господарського суду у справі не містить жодних вказівок або висновків про права, інтереси та (або) обов'язки акціонера ПАТ - ТОВ, оскільки поза увагою апеляційного господарського суду залишено суть стверджуваного ТОВ порушення його прав та інтересів, яке полягає у тому, що ухвалою місцевого господарського суду про введення процедури санації ПАТ і затвердження плану санації було вирішено питання стосовно власності скаржника та обсягу належних йому корпоративних прав.

Як вбачається з матеріалів справи, ТОВ в апеляційній скарзі зазначало про те, що планом санації передбачається збільшення статутного капіталу ПАТ шляхом додаткової емісії акцій, в які будуть переведені грошові зобов'язання товариства, без здійснення публічної пропозиції. Емітовані акції ПАТ будуть отримані його трьома кредиторами, тоді як частка ТОВ підлягатиме зменшенню (так званому "розмиттю"), що матиме безпосередній вплив на корпоративні права ТОВ, зокрема у вигляді втрати ТОВ статусу акціонера зі значним пакетом акцій та пов'язаних з таким статусом прав, в тому числі зменшенням ролі в управлінні товариством та мирне володіння майном (належною часткою у статутному капіталі).

Однак наведені аргументи ТОВ судом апеляційної інстанції не перевірені належним чином, про що слушно зазначено в касаційній скарзі та заявах про приєднання до скарги.

Зі змісту оскаржуваної ухвали слідує, що апеляційним господарським судом по суті досліджувалося питання щодо порядку прийняття рішення про збільшення статутного капіталу боржника та емісії акцій, натомість не

перевірялися аргументи апеляційної скарги стосовно настання відповідних правових наслідків запровадження процедури санації у справі про банкрутство ПАТ та реалізації затвердженого плану санації безпосередньо для скаржника, як акціонера ПАТ, про які зазначалося вище.

З аналізу наведеного випадку можна дійти висновку, що захист корпоративних прав та інтересів засновників (учасників, акціонерів) у справі про банкрутство не обмежується лише участю уповноваженої ними особи, але можуть траплятися випадки, коли засновники (учасники, акціонери) вправі самотійно захищати свої корпоративні права в суді.

Щодо статусу уповноваженої особи, коли вона виступає у спірних правовідносинах стороною – позивачем у спорі, який вирішується за правилами позовного провадження згідно зі ст. 7 КУЗПБ в межах справи про банкрутство. То у даному випадку Верховний Суд у справі № 911/2794/21 (911/2037/23) (постанова від 27 січня 2026) аналізуючи статус уповноваженої особи засновника (учасника) боржника, зазначив що він діє у цій справі не як фізична особа та/або адвокат/представник в інтересах засновника (учасника) боржника у розумінні статті 58 ГПК України, а безпосередньо як самотійний суб'єкт провадження у цій справі, учасник у справі про банкрутство боржника - уповноважена особа засновників (учасників, акціонерів) боржника (абзац тридцятий частини першої статті 1 КУЗПБ), що виступає у спірних правовідносинах як сторона - позивач у спорі, який вирішується за правилами позовного провадження згідно зі статтею 7 КУЗПБ у межах справи про банкрутство. Подібні висновки викладено Верховним Судом також у постановках від 28.05.2024 у справі № 916/100/20(916/2423/22) (пункт8.16), від 12.06.2025 у справі № 904/1926/23 (пункти 161, 162) [8].

Підсумовуючи сказане можемо констатувати, що захист корпоративних прав та інтересів засновників (учасників, акціонерів) у справі про банкрутство можливий шляхом делегування повноважень уповноваженій особі засновника (учасника, акціонера) боржника, але в окремих випадках не виключена можливість самотійної участі засновників (учасників, акціонерів).

У свою чергу, уповноважена особа засновника (учасника, акціонера) боржника діє у справах не як фізична особа та/або адвокат/представник в інтересах засновника (учасника) боржника у розумінні статті 58 ГПК України, а безпосередньо як самостійний суб'єкт провадження у цій справі, учасник у справі про банкрутство боржника - уповноважена особа засновників (учасників, акціонерів) боржника (абзац тридцятий частини першої статті 1 КУзПБ), що виступає у спірних правовідносинах як сторона - позивач у спорі, який вирішується за правилами позовного провадження згідно зі статтею 7 КУзПБ у межах справи про банкрутство.

Список використаних джерел

1. Кодекс України з процедур банкрутства: Закон України від 18.10.2018 № 2597-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19#Text> (дата звернення 26.09.2025).
2. Постанова судової палати з розгляду справ про банкрутство КГС у складі ВС від 09.07.2024 у справі 910/2217/23 URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/121072539> (дата звернення 26.03.2026).
3. Постанова судової палати з розгляду справ про банкрутство КГС у складі ВС від 19.16.2020 у справі 910/4475/19 URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/90743553> (дата звернення 26.03.2026).
4. Постанова судової палати з розгляду справ про банкрутство КГС у складі ВС від 20.05.2021 у справі № 910/24368/14 URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/97806435> (дата звернення 26.03.2026).
5. Постанова судової палати з розгляду справ про банкрутство КГС у складі ВС від 09.07.2024 у справі № 918/1116/23 URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/120313347> (дата звернення 26.03.2026).
6. Постанова судової палати з розгляду справ про банкрутство КГС у складі ВС від 31.08.2021 у справі № 916/3619/19 URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/99510497> (дата звернення 26.03.2026).

7. Постанова судової палати з розгляду справ про банкрутство КГС у складі ВС від 09.11.2021 у справі № 908/2472/20 URL: <https://reestr.court.gov.ua/Review/101240256> (дата звернення 26.03.2026).

8. Постанова КГС ВС від 27.01.2026 року у справі № 911/2794/21 (911/2037/23) – <https://reestr.court.gov.ua/Review/133908565>